

AZ EGYÜTTÉLÉS TÖRTÉNELME

Nemzetiségi kérdés Magyarországon

Budapest
2020

**Az együttélés történelme:
nemzetiségi kérdés
Magyarországon**

Tanulmányok

Magyar Nemzeti Levéltár
Budapest, 2020

Szerkesztők: L. Balogh Béni, Majtényi György, Mikó Zsuzsanna, Szabó Csaba

© Magyar Nemzeti Levéltár, 2020

© Ábrahám Barna, Csósz László, Deák Ágnes, Demmel József, Dobos Balázs,
H. Németh István, Hermann Róbert, Kincses Katalin, Molnár András, Paksy Zoltán,
Rácz György, Ritter György, Soós István, Szabó Csaba, Szarka László, Tuza Csilla,
Völgyesi Zoltán, Zahorán Csaba, 2020

Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

ISSN 2732-1525

ISBN 978-963-631-291-6

Kiadja a Magyar Nemzeti Levéltár
A kiadásért felel dr. habil. Szabó Csaba főigazgató

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a nyilvános előadás,
a rádió- és televízióadás, valamint a fordítás jogát, az egyes fejezeteket illetően is

Borítóterv: Nagy Attila
Nyomdai előkészítés: Máté István

Nyomdai kivitelezés: Pátria Nyomda Zrt., Budapest
Felelős vezető: Orgován Katalin vezérigazgató

Tartalomjegyzék

SZABÓ CSABA: <i>Lectori salutem!</i>	7
SZARKA LÁSZLÓ: <i>A soknyelvű Magyarország öröksége</i>	9
RÁCZ GYÖRGY: <i>Magyarország nemzetiségei: az együttélés kezdetei. A középkori Magyar Királyság etnikai viszonyai</i>	13
KINCSES KATALIN MÁRIA – TUZA CSILLA: <i>Az etnikai arányok megváltozása a kora újkorban (16–18. sz.)</i>	41
H. NÉMETH ISTVÁN – SOÓS ISTVÁN: <i>A magyarországi hungarus-tudat</i>	59
MOLNÁR ANDRÁS: <i>Etnikumok és nemzetiségi mozgalmak a reformkori Magyarországon</i> ...	77
HERMANN RÓBERT: <i>Nemzetiségek az 1848–1849-es forradalomban és szabadságharcban</i> ..	99
DEÁK ÁGNES: <i>Nemzetiségi együttélés rivalizálás, együttműködés és konfliktusok erőterében, 1849–1867</i>	121
DEMMEI JÓZSEF – ÁBRAHÁM BARNA: <i>Gyökerek és választások. Anyanyelv és identitás a dualizmuskori Magyarországon</i>	141
VÖLGYESI ZOLTÁN: <i>A Monarchia végzetes háborúja és a magyarországi nemzetiségek. Közép-Európa „kisállami” átalakítása</i>	163
ZAHORÁN CSABA: <i>Az együttélés vége. A nemzeti önrendelkezés érvényesülése 1918 – 1921 között a történelmi Magyarország területén</i>	193
PAKSY ZOLTÁN: <i>Nemzetiségek a trianoni Magyarországon</i>	211
CSÓSZ LÁSZLÓ: <i>Zsidópolitika és népiirtás Magyarországon, 1920–1945</i>	237
RITTER GYÖRGY: <i>Etnikai tisztogatások: deportálások, elűzések, kitelepítések, lakosságcsere. A Magyarországot érintő etnikai jellegű mesterséges népmozgások főbb vonalai a második világháború végétől az ötvenes évekig</i>	261
DOBOS BALÁZS: <i>Magyarországi nemzetiségek a kommunista rendszer kiépülésétől a rendszerváltásig</i>	289